

**នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា**

ព័ត៌មានពិស្តារអំពីករណីកងកសាវ

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ស.ដ
ភាគីដាក់ឯកសារ: សហព្រះរាជអាជ្ញា
ដាក់ជូន: អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
ភាសាដើម: អង់គ្លេស
កាលបរិច្ឆេទឯកសារ: ថ្ងៃទី១៧ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១២

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 17-Sep-2012, 15:42
CMS/CFO: Uch Arun

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ ស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: សាធារណៈ
ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយ អង្គជំនុំជម្រះ : សាធារណៈ/Public
ឋានៈនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ:
ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាក់បណ្តោះអាសន្ន:
ឈ្មោះមន្ត្រីកត់ត្រា:
ហត្ថលេខា:

**សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា អនុលោមតាមវិធាន៨៧(៤) ស្នើសុំដាក់ក្នុងសំណុំរឿងនូវ
ខ្សែអាត់សម្លេងនៃឯកសារមួយរបស់អ្នកជំនាញ PHILIP SHORT និងសុំប្រើប្រាស់ខ្សែវីដេអូ
នៃឯកសារនេះ ក្នុងអំឡុងពេលសួរដេញដោលអ្នកជំនាញ**

<u>ដាក់ដោយ៖</u>	<u>ផ្ញើជូន៖</u>	<u>ចម្លងជូន៖</u>
សហព្រះរាជអាជ្ញា៖	អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង៖	ជនជាប់ចោទ៖
ថា នាង	ចៅក្រម និង ណុន ជាប្រធាន	នួន ជា
Andrew	ចៅក្រម យូរ ឌុនណា	អៀង សារី
CAYLEY	ចៅក្រម Silvia CARTWRIGHT	ខៀវ សំផន
	ចៅក្រម យ៉ា សុខន	

០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ស.ដ

ចៅក្រមJean-Marc LAVERGNE

ចៅក្រមបម្រុង ឌូ មនី

ចៅក្រមបម្រុង Claudia FENZ

សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹង

រដ្ឋប្បវេណី៖

ពេជ អង្គ

Elisabeth SIMONNEAU FORT

មេធាវីការពារក្តី៖

លោក សុន អរុណ

លោក Michiel PESTMAN

លោក Victor Koppe

លោក អាង ឧត្តម

លោក Michael G. KARNAVAS

លោក គង់ សំអុន

លោកស្រី Anta GUISSÉ

លោក Arthur VERCKEN

លោក Jacques VERGÈS

I. សេចក្តីផ្តើម

- ១. បន្ថែមលើការជូនដំណឹងពីមុន ដែលបានផ្តល់ជូនអង្គជំនុំជម្រះ និងភាគី នៅថ្ងៃទី ៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២¹ និងអនុលោមតាមវិធាន៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងរបស់អ.វ.ត.ក (“វិធានផ្ទៃក្នុង”) សហព្រះរាជអាជ្ញាសុំដាក់ ក្នុងសំណុំរឿងនូវខ្សែអាត់សម្លេងនៃបាឋកថា (“បាឋកថា”) ដែលបានផ្តល់ដោយសាក្សីអ្នកជំនាញ លោក Philip Short (“អ្នកជំនាញ”) នៅថ្ងៃទី ៩ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០០៥ នៅមជ្ឈមណ្ឌលសម្រាប់ការសិក្សាអំពី អាស៊ីអាគ្នេយ៍នៃសាកលវិទ្យាល័យ California ទីក្រុង Los Angeles ពាក់ព័ន្ធនឹងសៀវភៅរបស់គាត់ “ប៉ូល ពត៌៖ ប្រវត្តិសាស្ត្រអំពីសុបិន្តអាក្រក់មួយ” (*Pol Pot: The History of a Nightmare*) (“សៀវភៅ”) និងការ សិក្សាស្រាវជ្រាវរបស់គាត់ទៅលើបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា (បកក) និងអំឡុងពេលនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។
- ២. សហព្រះរាជអាជ្ញាសុំការអនុញ្ញាតបញ្ជាក់សេចក្តីដកស្រង់សង្ខេបពីខ្សែវីដេអូនៃបាឋកថា ក្នុងអំឡុងពេល ផ្តល់សក្ខីកម្មរបស់អ្នកជំនាញផងដែរ។

II. ភស្តុតាងដែលស្នើសុំ

- ៣. ក្នុងបាឋកថា អ្នកជំនាញពន្យល់អំពីទិដ្ឋភាពទូទៅក្នុងសៀវភៅគាត់ និងឆ្លើយសំណួរផ្សេងៗរបស់អ្នកចូលរួម ដែលជាអ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវ។ គាត់ពិភាក្សាអំពីប្រវត្តិនៃចលនាកុម្មុយនីស្តនៅប្រទេសកម្ពុជា បរិបទ ដែល ប.ក.ក បានឡើងកាន់កាប់អំណាចនិងគោលនយោបាយ ដែលត្រូវបានអនុវត្តក្នុងអំឡុងពេលនៃការគ្រប់គ្រង របស់ខ្លួនចាប់ពីឆ្នាំ ១៩៧៥ ដល់ឆ្នាំ ១៩៧៩។ ដូច្នោះ បាឋកថានេះពិតជាពាក់ព័ន្ធផ្ទាល់នឹងសក្ខីកម្មរបស់ អ្នកជំនាញនៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះ។
- ៤. ដូចបានបង្ហាញខាងលើ² សហព្រះរាជអាជ្ញាបានទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកប្រតិបត្តិគេហទំព័រ ដែលបង្ហាញខ្សែ វីដេអូនៃបាឋកថានេះ ដើម្បីទទួលបានសំណើអេឡិចត្រូនិកមួយច្បាប់។ ជាអកុសល ខ្សែវីដេអូនេះមានតែ

¹ ឯកសារ E226/2 ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងសំណើធ្វើឡើងដោយ អៀង សារី និង នួន ជា សុំប្រើប្រាស់សម្ភារៈ ឯកសារក្នុងអំឡុងពេលសួរដេញដោល Philip Short ចុះថ្ងៃទី ៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២ កថាខណ្ឌ១១។

² ដូចជើងទំព័រខាងលើ។

ជាទម្រង់ឌីវីឌី (DVD) សម្រាប់លក់ប៉ុណ្ណោះ។ ការផ្ញើឌីវីឌីនេះអាចនឹងត្រូវចំណាយពេលច្រើនសប្តាហ៍។
យ៉ាងណាមិញ ខ្សែវីដេអូនេះអាចមើលជាសាធារណៈបាននៅលើអ៊ីនធឺណិត³។

៥. ដោយហេតុថា សហព្រះរាជអាជ្ញាអាចទទួលបានសំណើអេឡិចត្រូនិកមួយច្បាប់នៃខ្សែអាត់សម្លេងនៃ
បាឋកថានេះពីគេហទំព័រដែលនេះ យើងខ្ញុំសុំការអនុញ្ញាតដាក់ខ្សែអាត់សម្លេងនេះនៅក្នុងសំណុំរឿង ដើម្បី
ឱ្យអង្គជំនុំជម្រះ និងភាគីមានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់ ក្នុងការវិភាគសម្ភារៈនេះ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាក៏សុំ
ការអនុញ្ញាតបញ្ជាំងសេចក្តីដកស្រង់ផ្នែកខ្លះពីខ្សែវីដេអូនេះ (អាស្រ័យលើលទ្ធភាពជាក់ស្តែងផ្នែកបច្ចេកទេស)
ឬជាជម្រើសផ្សេង សូមចាក់សម្លេងនៃសេចក្តីដកស្រង់ផ្នែកខ្លះនៃខ្សែអាត់សម្លេង ក្នុងអំឡុងពេលផ្តល់
សក្ខីកម្មរបស់អ្នកជំនាញ។

III. មូលដ្ឋានដូចគ្នាសម្រាប់សំណើ

៦. ត្រឡប់មកពិនិត្យអំពីលក្ខណវិនិច្ឆ័យ ដែលអនុវត្តក្រោមវិធាន៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង សហព្រះរាជអាជ្ញា
មិនអាចបញ្ជាក់ ប៉ុន្តែក៏ពុំបដិសេធទេថា បាឋកថានេះ គឺអាចត្រឹមតែមើលបាននៅលើអ៊ីនធឺណិតប៉ុណ្ណោះ
មុនពេលជំនុំជម្រះចាប់ផ្តើម (បើផ្អែកលើកាលបរិច្ឆេទនៃបាឋកថា)។ សហព្រះរាជអាជ្ញាទើបតែបានដឹងអំពី
ខ្សែវីដេអូនេះនាពេលថ្មីៗនេះប៉ុណ្ណោះ គឺក្នុងអំឡុងពេលរៀបចំត្រៀមសម្រាប់ការសួរដេញដោលអ្នកជំនាញ
នេះតែម្តង។

៧. សហព្រះរាជអាជ្ញាកត់សម្គាល់ទៅលើសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះយើញថា សម្ភារៈដែលមាននៅមុន
ពេលជំនុំជម្រះចាប់ផ្តើម (និងដែលតាមផ្នែកបច្ចេកទេស មិនអាចបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃវិធាន
៨៧(៤)នៃវិធានផ្ទៃក្នុង) អាចត្រូវបានទទួលយកទោះបីជាត្រូវបានដាក់យឺតយ៉ាវក៏ដោយ ប្រសិនបើ
សម្ភារៈនោះពាក់ព័ន្ធ និងមានសារៈសំខាន់គ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីបញ្ជាក់អំពីការដាក់បន្ថែមដ៏យឺតយ៉ាវនេះ។ ដោយ
ផ្អែកលើមូលដ្ឋាននេះ អង្គជំនុំជម្រះបានដាក់ក្នុងសំណុំរឿងនូវសម្ភារៈជាក់លាក់ ដែលបានស្នើដោយ នួន ជា

³ អាចមើលបាននៅ <http://www.c-spanvideo.org/program/PolP>.

០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ស.ដ

បន្ទាប់ពីការជំនុំជម្រះចាប់ផ្តើម⁴។ អង្គជំនុំជម្រះក៏បានសម្រេចថា “អនុលោមតាមគោលការណ៍ស្តីពីការជំនុំជម្រះប្រកបដោយយុត្តិធម៌ លក្ខខណ្ឌអប្បបរមាសម្រាប់ការសំអាងទៅលើឯកសារមួយនៅសវនាការ ដែលឯកសារនោះពុំស្ថិតនៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះនៅឡើយ ឬត្រូវបានស្នើសុំឱ្យដាក់នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះ គឺជាបញ្ហាពាក់ព័ន្ធនឹងពេលវេលានៃការដាក់ឯកសារទៅក្នុងសំណុំរឿង និង/ឬស្នើសុំការទទួលយកឯកសារនេះ ដោយអនុលោមតាមអនុវិធាននេះ”⁵។ ចុងក្រោយ អង្គជំនុំជម្រះបានអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការដាក់ដីយឺតយ៉ាវនៃសម្ភារៈក្នុងសំណុំរឿង (ក្នុងការរៀបចំត្រៀមសម្រាប់ការសួរដេញដោលសាក្សីអ្នកជំនាញ) ដែលសម្ភារៈថ្មីនេះ គឺពាក់ព័ន្ធយ៉ាងជិតស្និទ្ធនឹង “ឯកសារដែលត្រូវបានកំណត់អត្តសញ្ញាណត្រឹមត្រូវនៅក្នុងបញ្ជីរបស់ភាគីហើយអនុញ្ញាតឱ្យឯកសារភស្តុតាងទាំង០២ប្រភពទទួលបានការវាយតម្លៃជាមួយគ្នា ដើម្បីផលប្រយោជន៍នៃយុត្តិធម៌”⁶។ ជាចុងក្រោយ សហព្រះរាជអាជ្ញាក៏សូមយោងទៅសារណាថ្មីៗរបស់ខ្លួនពាក់ព័ន្ធ និងសំណើធ្វើឡើងដោយមេធាវីការពារក្តី អនុលោមតាមវិធាន៨៧(៤) ការអនុវត្តដែលទាក់ទងនឹងសម្ភារៈដែលត្រូវប្រើប្រាស់ក្នុងពេលសួរដេញដោលលោក Short⁷។

៨. សហព្រះរាជអាជ្ញា សូមស្នើដោយគោរពថា បាឋកថានេះ គឺពាក់ព័ន្ធយ៉ាងជិតស្និទ្ធនឹងសៀវភៅខាងលើ (ដែលត្រូវបានកំណត់អត្តសញ្ញាណក្នុងបញ្ជីរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអនុលោមតាមវិធាន៨០^៨) និងថាការដាក់សម្ភារៈនេះក្នុងសំណុំរឿង និងការប្រើប្រាស់ក្នុងអំឡុងពេលសួរដេញដោលអ្នកជំនាញនេះ នឹងជួយ

⁴ ឯកសារ E190 សេចក្តីសម្រេចទាក់ទងនឹងឯកសារថ្មីៗ និងបញ្ហាពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត ចុះថ្ងៃទី ៣០ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១២ កថាខណ្ឌ៣៦ និង៣៧។

⁵ ឯកសារ E199 សេចក្តីណែនាំពាក់ព័ន្ធនឹងឯកសារ ដែលភាគីស្នើសុំដាក់ចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះ សម្រាប់គោលបំណងនៃការសួរដេញដោល ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១២ ទំព័រ១។

⁶ ឯកសារ E172/24/5/1 ចម្លើយតបទៅនឹងសំណើសុំលើកទីពីររបស់លោក អៀង សារី អនុលោមតាមវិធាន៨៧(៤) ទាក់ទងនឹងឯកសារ ដែលប្រើប្រាស់ក្នុងអំឡុងពេលសួរដេញដោលអ្នកជំនាញ David Chandler (ឯកសារ E172/24/5) ចុះថ្ងៃទី ១៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១២ កថាខណ្ឌ៣ សំដៅទៅលើឯកសារ E190 (លើកឡើងខាងលើ)។

⁷ ឯកសារ E226/2 ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងសំណើធ្វើឡើងដោយ អៀង សារី និង នួន ជា សុំប្រើប្រាស់សម្ភារៈឯកសារក្នុងអំឡុងពេលសួរដេញដោល Philip Short ចុះថ្ងៃទី ៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២ កថាខណ្ឌ១។

⁸ ឯកសារ E9/31 បញ្ជីឯកសាររបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាសម្រាប់សវនាការ ស្របតាមវិធាន៨០ (៣) ឧបសម្ព័ន្ធទី១៩ ឯកសារ ទី២៣៧។

សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា អនុលោមតាមវិធាន៨៧(៤) ពាក់ព័ន្ធនឹងខ្សែអាត់សម្លេង និងខ្សែវីដេអូនៃបាឋកថាមួយរបស់ 4 អ្នកជំនាញ PHILIP SHORT

០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ស.ដ

ពន្លឿនដំណើរស្វែងរកការពិចារបស់អង្គជំនុំជម្រះដោយពុំបណ្តាលឱ្យមានការប៉ះពាល់ណាមួយដល់ជនជាប់
ចោទទេ។ សម្ភារៈនេះនឹងសម្រួលដល់ការយល់ដឹងកាន់តែទូលំទូលាយថែមទៀតអំពីការសិក្សាស្រាវជ្រាវ
របស់លោក Short និងអនុញ្ញាតឱ្យមានការវាយតម្លៃកាន់តែហ្មត់ចត់ថែមទៀតទៅលើរបកគំហើញរបស់
អ្នកជំនាញនេះលើបញ្ហានានាពាក់ព័ន្ធនឹងអ្វីដែលគាត់ត្រូវបានកោះអញ្ជើញមកឱ្យផ្តល់សក្ខីកម្ម។

៩. ដូចបានចង្អុលបង្ហាញខាងលើ ខ្សែអាត់សម្លេងនៃបាឋកថានេះ អាចដាក់ក្នុងសំណុំរឿងបានភ្លាមៗ ចំណែកឯ
ខ្សែវីដេអូរីហ្វ អង្គជំនុំជម្រះ និងភាគីអាចមើលបាននៅលើអ៊ីនធឺណិត។

IV. សំណើ

១០. សម្រាប់មូលហេតុដូចបានគូសបញ្ជាក់ក្នុងសំណើនេះ សហព្រះរាជអាជ្ញា សូមគោរពស្នើសុំការអនុញ្ញាត
ដើម្បី៖

- ក) ដាក់នៅក្នុងសំណុំរឿងនូវខ្សែអាត់សម្លេងនៃបាឋកថា ដែលអាចទាញយកពីអ៊ីនធឺណិត និង
- ខ) ប្រើប្រាស់សេចក្តីដកស្រង់ពាក់ព័ន្ធ នឹងសង្ខេបនៃខ្សែវីដេអូ (ឬ ក្នុងករណីពុំអាចបញ្ចាំងវីដេអូបាន សូម
ចាក់ខ្សែអាត់សម្លេង) នៃបាឋកថា ក្នុងអំឡុងពេលផ្តល់សក្ខីកម្មរបស់អ្នកជំនាញ។

សូមលោក លោកស្រីចៅក្រមមេត្តាទទួលយកសំណើនេះដោយគោរព

កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា
ថ្ងៃទី១៧ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១២	លោកស្រី ជា លាង សហព្រះរាជអាជ្ញា	ភ្នំពេញ	
	លោក Andrew CAYLEY សហព្រះរាជអាជ្ញា		

សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា អនុលោមតាមវិធាន៨៧(៤) ពាក់ព័ន្ធនឹងខ្សែអាត់សម្លេង និងខ្សែវីដេអូនៃបាឋកថាមួយរបស់ 5
អ្នកជំនាញ PHILIP SHORT